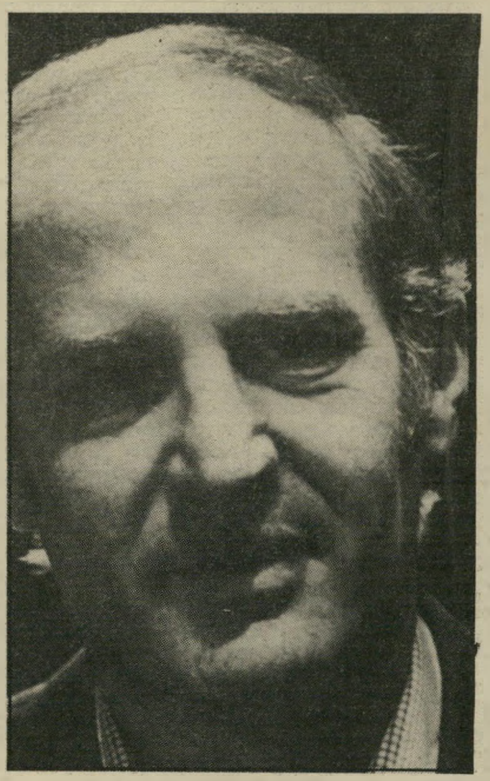

אריה ורדי:

„הביקוש אינו יוצר אמן, זה האמן היוצר קהל!"

רבים מצופי הטלוויזיה, שראו את שני חלקי הסרט המלחין המושווה, שעסק ביוהאן סבסטיאן באך, התפלאו לראות בין השמות שהופיעו בסוף סרט שם בעל צליל ישראלי לגמרי. היה זה שמה של ישראלה מרגלית, מי שכתבה את הקריינות לסרט וניגנה בו. ביקשתי מהפסנתרן אריה ורדי, הידוע אף הוא לצופי־הטלוויזיה מהסידרה הנפלאה כיתת אמן, **שיספר לקוראים מי היא ישראלה מרגלית.**

ישראלה היא פסנתרנית ידועה היטב לקהל אוהבי המוסיקה הקלאסית. אנחנו בני אותו המחזור באקדמיה, ושנינו למדנו אצל המורה הוותיקה אלונה וינצה, הנחשבת כגברת הראשונה של הוראת־הפסנתר בארץ. ישראלה הופיעה כאן, ואחר־כך עזבה את הארץ.

● לצמיתות?

אינני יודע. מה שאני יודע זה שכמו כל ישראלי טוב, בגיל מסויים ואחרי הצלחה מקומית, היא רצתה לנסוע לחו"ל, לשמוע, ללמוד ולהרחיב אופקים. היא נסעה לאירופה, ואחרי־כך הגיעה לארצות־הברית. שם היא נמצאת עד עכשיו. אחת התחנות החשובות בחייה היתה נישואיה לאחד המנצחים הגדולים בעולם, לורין מזל.

● אתה מתכוון אחד המנצחים החשובים בעולם?

לא. אני מתכוון לאחד הגדולים בעולם. מוסיקאי גדול ומנצח גדול באמת.

● האם אתה פוגש את ישראלה לפעמים?

היא מגיעה ארצה לעיתים מזומנות, ומדי פעם אנחנו נפגשים.

● האם ידעת על חלקה בסרט על באך?

לא ידעתי. אבל אינני מתפלא שהיא עשתה את העבודה. ישראלה היא מוסיקאית מצויינת. גם מבצעת טובה מאוד וגם בעלת ידע רב מאוד במוסיקה.

● אם מוסיקאית בישראלה תחזור עכשיו ארצה, האם היתה מוצאת עבודה? האם היתה מוצאת קהל?

מי ששייך הנה, יחזור הנה באחד הימים. אני מאמין שבאמנות אין הביקוש יוצר את האמן. אלא האמן יוצר את קהלו, ולאמן כמו ישראלה בוודאי יהיה קהל.

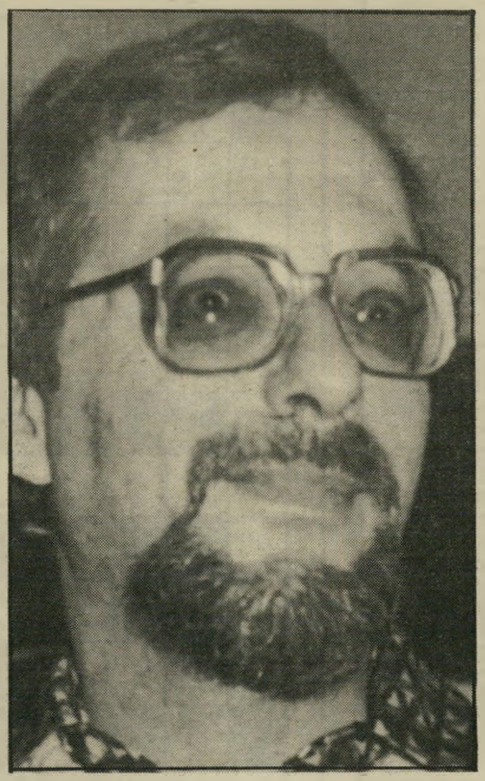

יריב בן־אליעזר:

„ענין, זה הופך לחגיגה לאומית!"

גם אני, כמו כולם, נדהמתי מפיצוץ החללית צ'לנג'ר בשבוע שעבר. מה שלא הצלחתי להרגיש הוא הרגשת האבל הכבד והעצב הנורא והאסון האדיר, כפי שהם מתוארים.

למעשה, אנשים רואים אסון ועצב באובדן חיי־אדם, ועל כן אסון שבו נהרגים שמונה אנשים הוא גדול יותר מאחר, שבו נהרגים שישה אנשים. ומכאן אסון המטוס היפאני, שבו נהרגו כמה מאות אנשים, נראה לי טרגדיה גדולה הרבה יותר.

מה חלקם של כלי־התיקשורת, והטלוויזיה בפרט, בהגדלת אסון שבו נהרגו שיבעה למימדי טרגדיה ודראמה עולמית? שאלתי את הד"ר יריב בן אליעזר, מאוניברסיטת תל־אביב.

כל אירוע שהטלוויזיה מסקרת בזמן התרחשותו הופך בעל חשיבות מעבר לחשיבותו הסגולית. כך זה באירוע־ספורט, או דיון בכנסת, או הפגנה או שיגור חללית. העובדה שהטלוויזיה מדווחת על האירוע על פני שטח עצום,כלומר להרבה מאוד בתים בהרבה מאוד ארצות, גורמת לכך שהרבה מאוד אנשים חווים בו־זמנית את החוויה שהאירוע המשודר מעביר, וכשמשהו מתפנצ'ר, מועבר האסון אל כל אחד מהצופים כאילו באופן אישי.

● בלומר, מיספר הנספים מאבד חשיבות?

כן. בגלל התהודה העצומה שסיקור הטלוויזיה יוצר, העניין הכמותי של הנספים אינו משמעותי, אלא עצם החוויה שכולנו חווים בו־זמנית. הילדה מקולומביה היתה ילדה בודדת. לפניה נקברו אלפי אנשים, אבל מצלמות הטלוויזיה מוקדו ספציפית אליה, והפכו אותה לסמל של האסון, הרבה מעבר לאסון שיש באובדן חייה של ילדה אחת.

● אבל כשהממשלה באמריקה מכריזה על אבל לאומי, כמו האבל שהיה כשנרצח הנשיא קנדי, זה לא בגלל הטלוויזיה, אני מניח.

נכון שאבל לאומי קשור גם בסמלים לאומיים. זהו הדין לגבי שמחות. אסון צ'לנג'ר הוא אסון לאומי גם מפני שהאסטרונאוטים היו סמל, וגם מפני שכל אמריקה צפתה בהם ובאסון. שני הדברים גם יחד.

● ולמה זה נראה גם לנו, כאן, כאסון וכטרגדיה כל־כך גדולים?

שוב הטלוויזיה. הטלוויזיה גרמה לכך שהמיתוס האמריקאי של כיבוש־החלל הפך אחד המיתוסים שלנו. כמו שהסופר־בול האמריקאי. שהוא סמל אמריקאי, אומץ על־ידי חלק נכבד מהישראלים, וגם זה מפני שהטלוויזיה משדרת ומראה לנו מישחקים.

קחי אפילו את המקרה של האבו־אל־בנאת משדרות. שנולד לו בן זכר. כבר נולדו כמה וכמה בנים למישפחות שהיו בהן רק בנות. אבל הפעם סיקרה הטלוויזיה את העניין, ולידת הזכר הפכה חגיגה לאומית.

מולי שגב:

„התחייבתי לשחק בסידרה ואלך עם זה עד הסוף!"

צילומם של 12 פרקים נוספים מתוך הסידרה הטלוויזיונית קרובים קרובים הסתיים השבוע, והקרנתם על המירקע תהיה בקרוב. כל השחקנים הוותיקים של הסידרה – חנה מרון, ליאורה ריבלין, יהורם גאון, אילן דר ואחרים – קפצו בלי בעיות לאותו התפקיד שגילמו לפני יותר משלוש שנים. הם לא השתנו, והתפקידים שלהם לא השתנו. בעיה יכולה להיות רק עם שני הילדים, גליה ומולי, שהפכו ילדים גדולים ב־3 שנים.

שאלתי את מולי שגב איזה תפקיד הוא ממלא עכשיו.

באמת היתה בעיה, בהתחלה. אפרים סידון ישב בלונדון ולא ראה איך גליה ואני גדלנו וצמחנו והתבגרנו בשלוש שנים. כשהתחלנו את העבודה, ראינו אנחנו וראו האחרים שהתפקידים שלנו צעירים עלינו מאוד. אז הוא ישב וכתב ושינה קטעים שלמים, ובפרקים האחרונים של הסידרה אנחנו בערך בגיל הא־מיתי שלנו.

● כשדיברתי איתך לפני שלוש שנים אמרת שזה נחמד מאוד לשחק בסידרה כזאת, אבל ברור לך ששחקן לא תהיה. האם המצב השתנה?

לא. זה עדיין נחמד מאוד, ועדיין אני יודע ששחקן לא אהיה. האמת היא שקשה היה להגיד שאני לא רוצה להשתתף עכשיו. התחייבתי לשחק בסידרה, ואלך עם זה עד הסוף. אני מתייחס לזה כאל תחביב זמני.

● בזמנו גם אמרת לי שאתה לא נהנה מהעובדה שאנשים מזהים אותך ברחוב. עכשיו, כשכולם כבר שכחו אותך, אתה מזכיר להם שוב.

אילו הייתי מסרב להמשיך ולשחק בסידרה, זה היה רק בגלל העניין הזה. אני יודע שיש אנשים שנהנים מפירסום. אותי זה מעצבן ומפריע. אבל כמו שאמרתי לך, התחייבתי למשהו, ואני מקיים את התחייבויותיי. לא יהיו יותר פרקים בסידרה, אז. בעצם, גמרתי את תפקידי.

● איך אתה יודע שלא יהיו יותר פרקים?

ב' מיכאל כבר עזב מזמן, ושמעתי שגם לאפרים סידון זה כבר נמאס.

● ראית את עצמך בזמן האחרון, כמו שהיית וישיחקת לפני שלוש שנים?

אני לא ראיתי, אבל הבימאי שלנו ראה ואמר שזה נראה בקטעים שלי כאילו הטלוויזיה מקולקלת, וגם פס־הקול הוקלט לא־נכון. נראה לי שעכשיו אני איראה יותר רציני.

● אם מחר בבוקר יבוא ויציעו לך שוב להשתתף בסידרה, משהו כמו „קרובים קרובים", מה תגיד?

אחשוב פעמיים־שלוש — ואגיד לא!